

Републичка изборна комисија, Вука Караџића бр. 4, 78000 Бања Лука,
бр. телефона: 065/669-501 www.rik-rs.org

Број:01.2-03-31-1/23

Дана: 17.03.2023.године

На основу члана 13. став 1. тачка 2. и тачка 9. Изборног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број:34/02, 35/03, 24/04, 101/04, 19/05, 24/12, 94/12- одлука Уставног суда БиХ, 109/12, 45/18 и 18/20) и члана 225. став.2. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/02, 87/07, 50/10 и 67/18), Републичка изборна комисија на сједници одржаној дана 17.03.2023. године, одлучујући по жалби политичког субјекта Српска демократска странка, изјављену против одлуке Комисије за спровођење поступка опозива градоначелника града Бијељина, број: 66/23 од 15.03.2023. године, доноси:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбија се жалба политичког субјекта Српска демократска странка изјављена против одлуке Комисије за спровођење поступка опозива градоначелника града Бијељина, број: 66/23 од 15.03.2023. године, као неоснована.

О б р а з л о ж е њ е

Комисија за спровођење поступка опозива градоначелника града Бијељина је својом одлуком, број: 66/23 од 15.03.2023. године, након што је утврдила да је приговор поднешен дана 15.03.2023.године у 11.07 часова благовремен, допуштен и изјављен од овлашћеног лица, одбила приговор политичког субјекта Српска демократска странка, као неоснован.

Дана 16.03.2023. године у 10.30 часова, Републичка изборна комисија је путем Комисије за спровођење поступка опозива градоначелника града Бијељина, запримила жалбу политичког субјекта Српска демократска странка против одлуке Комисије, број: 66/23 од 15.03.2023. године.

Жалба је благовремена, допуштена и од овлашћеног лица изјављена.

У жалби се између осталог наводи да је Комисија за спровођење поступка опозива градоначелника града Бијељина у својој одлуци цитирала одредбу члана 4.10 став 2 Правилника о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/22), те да се у потпуности придржавала одредби Изборног закона Републике Српске и Правилника, због чега је ријешила као у диспозитиву. Истичу да је одлука потпуно неоснована, да су у приговору истакли да су у конкретном случају прекршене одредбе члана 17.став 2. Правилника о спровођењу избора у БиХ, члана 8.5.став 9. Правилника о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине, члана 64.

Изборног закона БиХ, те тачке 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2 и 4.3 Приручника за рад бирачких одбора у БиХ – општи избори 2022. године. Надаље, цитирају одредбу члана 64. Изборног закона Републике Српске, одредбу члана 8.5.став 9. Правилника о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине, те наводе да је одредбом члана 17.став 2. Правилника о провођењу избора у БиХ, број: 05-1-02-2-615-1/22 од 04.05.2022. године прописано да бирачки одбор одређује мјесто за сваку гласачку кабину на начин да се отвор гласачке кабине окрене према члановима бирачког одбора и посматрачима и да буде довољно удаљена од чланова бирачког одбора, посматрача или бирача.....

Сматрају да се у конкретном случају требала примјенити одредба члана 17. цитираног Правилника, а у вези са одредбама члана 64. Изборног закона Републике Српске и члана 8.5 став 9. Правилника о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине. Такође, сматрају да одредба члана 4.10 став 2. Правилника, као подзаконског акта, није и не може бити јача, нити може имати јачу правну снагу од одредбе члана 64. Изборног закона Републике Српске, која јасно упућује на примјену одредби Изборног закона БиХ, а да је Правилник о провођењу избора у БиХ усвојен у складу са одредбом члана 2.9 став 1. тачка 2. Изборног закона БиХ, те да Правилник о провођењу избора у БиХ „свакако има предност“ у примјени у односу на Правилник о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/22).

Жалба је неоснована.

Републичка изборна комисија, након што је размотрила ожалбену одлуку и садржај жалбе, одлучила је да жалбу одбије као неосновану.

Испитујући ожалбену одлуку и спис предмета Републичка изборна комисија је утврдила да је Комисија за спровођење поступка опозива градоначелника града Бијељина у потпуности правилно поступила када је приликом обуке чланова бирачких одбора исте подучила о начину на који ће одредити мјесто за сваку гласачку кабину, водећи рачуна да нико унутра или изван бирачког мјеста не може видјети бирача док гласа и да отвор гласачке кабине треба да буде окренут према зиду, како је то и одређено у члану 4.10 став 2. Правилника о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника град/општине, а што се у приговору политичког субјекта наводи као незаконито поступање. Комисија је правилно поступила када је одбила приговор и у ожалбеној одлуци се позвала на одредбу члана 4.10 став 2. Правилника о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине.

Такође, овај орган налази да је у првостепеној одлуци било одређених недостатака који се односе на члан 197. став 2. ЗУП-а, али који никако нису могли утицати на рјешење ствари.

Из садржаја жалбе на одлуку број: 66/23 од 15.03.2023. године јасно је да жалилац не приговара на повреду одредаба Правилника о начину спровођења опозива градоначелника/начелника града/општине, већ оспорава примјену Правилника у поступку опозива на начин да, из њему знаних разлога, даје предност Правилнику о провођењу избора у БиХ. Такав став жалиоца је погрешан, супротан члановима 64. и 13. став 1.тачка 2. Изборног закона Републике Српске, па у неку руку супротан и одредби члана 1.1 Изборног закона БиХ.

Објашњења за напријед изречене ставове су сљедећа:

- Чланом 1.1 Изборног закона БиХ је прописано да се овим законом уређује избор чланова и делегата Парламентарне скупштине БиХ и чланова Председништва БиХ, те утврђују принципи који важе за изборе на свим

нивоима власти у БиХ. Код овакве формулације члана 1.1 сасвим је јасно да Изборни закон БиХ и ЦИК БиХ као главни ауторитет у изборним процесима у БиХ, немају никакву надлежност за спровођење поступка опозива у Републици Српској. Изборни закон БиХ познаје више „врста“ избора: редовни (Општи и Локални), поновни, одгођени и пријевремени, али не и опозив. Можемо рећи да је институт опозива једна врста *sui generis* избора. У Изборном закону БиХ само на два мјеста се спомиње опозив, у члану 1.10 став 1. тачка 2, као један од начина престанка мандата и у члану 3.1 став 1. када је у питању обавеза ЦИК БиХ за издавање извода из ЦБС и нигдје другдје. То значи да је једини законски оквир за опозив Изборни закон Републике Српске, члан 13. и чланови 45., 45а., 45б., 45в и 45г.

- Члан 64. Изборног закона Републике Српске такође не спомиње опозив, па жалилац безуспјешно покушава да из дијела одредбе: **“На сва питања која нису уређена овим законом а тичу се.....те права грађана по основу изборног права, примјењиваће се одредбе Изборног закона Босне и Херцеговине.** Разлог зашто је неоправдано позивање на ову одредбу Изборног закона Републике Српске и безуспјешан покушај увођења Изборног закона БиХ у институт опозива у Републици Српској је управо одредба члана 13. став 1. тачка 2. Изборног закона Републике Српске, која управо прописује надлежност Републичке изборне комисије за доношење општих аката за опозив градоначелника града и начелника општине, што је РИК и учинио када је донио Правилник о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/22). Па све и када би прихватили аргументацију жалиоца када је у питању члан 64. Изборног закона Републике Српске, исти говори о примјени одредаба Изборног закона БиХ, а не одредаба подзаконских аката које доноси ЦИК БиХ.
- Одредба члана 8.5 став 9. Правилника о начину спровођења поступка опозива градоначелника/начелника града/општине је недвосмислено јасна, те иста упућује на примјену одредаба Изборног закона БиХ само на питања која нису прописана у дијелу осмом Правилника и која се само односе на заштиту изборног права, па је погрешно позивање жалиоца на ову одредбу када покушава да се позове на одредбе Изборног закона БиХ и Правилника о провођењу избора у БиХ у пословима уређења бирачког мјеста и положаја кабине за гласање.
- Имајући у виду ставове и објешњења из претходе три алинеје, сматрамо да је беспотребно даље појашњавати наводе из жалбе који се односе на примјену члана 17. став 2. Правилника о провођењу избора у БиХ, број: 05-1-02-2-615-1/22 од 04.05.2022. године, те тачака 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2 и 4.3 Приручника за рад бирачких одбора- општи избори 2022. године.

Овдје, поред свега узнесеног, желимо да се реферишемо на Правилник о провођењу избора у БиХ и одредбу члана 17. став 2. истог, иако ризикујемо да изађемо из оквира жалбених навода. Републичка изборна комисија је дубоког увјерења да је ЦИК БиХ чланом 17. став 2. директно угрозила тајност гласања која је загарантована Уставом и чланом 1.3 Изборног закона БиХ, јер нема могућности на свим бирачким мјестима у БиХ обезбједити адекватан простор, како би гласач могао несметано гласати а да увид у његов листић нема неко од присутних на бирачком мјесту. Управо због заштите уставног и законског принципа тајности гласања, РИК се опредјелила да у поступцима опозива задржи начин постављања гласачке кабине како је то прописано чланом 4.10 став 2. Правилника.

Имајући у виду наведено, Републичка изборна комисија је ријешила као у диспозитиву овог рјешења.

ПРАВНА ПОУКА: Ово рјешење је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бијељини, у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Комисији за спровођење поступка опозива
2. Српска демократска странка
3. Спис предмета
4. а/а

Предсједник

Оливер Благојевић